

er Tilfældet, blive Udgangspunkt for en ny Frist, i Reglen af samme Længde som den, der i Forvejen regnedes med. Dette sidste System synes at savne rationel Grund. Det ses ikke, hvad Paatalefrist, der ikke føre til Dom, kunne have forud for en udenrettelig Paamindeelse, eller hvilket forstaaeligt Synspunkt den overhovedet kan føre til at tillægge dem den anførte Virkning, naar de ikke i det enkelte Tilfælde have indeholdt en Paamindeelse. Dette System, der er arvet fra Romerretten, er vistnok fremkommet igennem en noget tilfældig, men i øvrigt vel forklarlig Udvikling ud fra en Lempelse i Romerrettens oprindelige Ordning, hvorefter Forældelsesfristen var en ligefrem Paatalefrist*). Det fortjener ogsaa at bemærkes, at der i senere Tider i fremmede Lovgivninger, hvis Afbrydelsesregler hvile paa dette System, har været en voksende Tendens til at begrænse den afbrydende Virkning af Paatalefrist, og at Forældelsesfristen i flere Lovgivninger derved praktisk set mere og mere har nærmet sig til at blive en Søgsmålsfrist**).

Den foreslaaede Ordning falder i det væsentlige sammen med den engelske og nordamerikanske Ret, hvor ligeledes alle Forældelsesfrister ere formede som virkelige Søgsmålsfrister. Erfaringerne fra dette Systems Anvendelse i England og Nordamerika afgiver ogsaa et godt Bevis paa dets Simplicitet, sammenlignet med de kontinentale Lovgivningers System. Anvendelsen af den engelsk-amerikanske Retts Regler om, hvorledes Kreditor kan vedligeholde sin Ret ved Paatale, har givet Anledning til forholdsvis meget faa Tvistigheder; lige det modsatte er Tilfældet med de tilsvarende Regler i kontinentale Lovgivninger. Under et System, hvorefter Forældelsesfristen er en Paatalefrist, giver sig fremdeles af sig selv Bevarelsen af en Række Spørgsmaal, som under andre Systemer kræve særskilt, mere eller mindre vilkaarlig Løsning: saaledes om den Habilitet, som skal fordres hos den, overfor hvem Afbrydelsesfridt foretages; om Betingelserne for Repræsentation af Kreditor eller Debitor ved Sværkættelsen af Afbrydelsesfridt; om den Betydning, som skal tillægges procesuelle Skridt, der som saadanne ere mangelfulde, eller en Forsøgning, som frafalder; om, naar en ny Frist begynder at løbe***).

*) Se ved det anførte foranf. Skrift S. 218 ff., 254 og 257.

**) Anf. Skrift S. 224, 226, 227, 228, 229—31, 232—33, 253 og 267.

***) Jfr. ved det her bemærkede anf. Skrift S. 263—65.

forlangte Paatale af Forbringen, dog at et simpelt Paakrav kunde holde den i Kraft i et Aar — en Ordning, imod hvilken der er den Indvending, at den er unødigt kunstig.

Den Indvending, som maaske kunde rejses imod at gøre Forældelsesfristen til en Paatalefrist, er, at naar der ingenting er at faa hos Debitor, og Kreditor ikke kan faa ham til at give en skriftlig Anerkendelse, vil Loven efter Omstændighederne komme til at stille Kreditor det Alternativ enten at spille Penge paa en Forsøgning, som intet indbringer ham, eller at miste sin Forbring. Denne Indvending taber dog formentlig ved nærmere Betragtning den Vægt, den ved første Øjeblik kunde synes at have. Hvis nemlig Debitor ikke bestrider Forbringen, vil han som Regel være villig til at give en Anerkendelse, naar han derved for Øjeblikket kan slippe for videre Ubehageligheder. Og bestrider Debitor Forbringen, vilde det efter det ovenfor udviklede være en uheldig Regel, at den kan holdes i Kraft paa videre tre, ti eller tyve Aar, blot ved at Kreditor tilkendegiver Debitor, at han mener, at han har den. Endelig ville ogsaa de Regler, som Forslaget indeholder for det Tilfælde, at Debtors Bo er taget under Konkursbehandling, bidrage deres til at fjerne ethvert Skær af Ubilighed.

Det skal endnu fremhæves, at ved at holde sig til den Sætning, at naar Paatale begynder inden den satte Frist, hindrer Fristens senere Udløb ikke i at faa Dom (og dermed nyt Skyldgrundlag) eller opnaa den Fyldestgørelse, som kan naas gennem Forsøgningen, vil man ikke have at gøre meget andet end at formulere i Lovparagraffer — maaske med nærmere Præcision af visse Enkeltheder og med mindre Omændringer — Regler, som allerede ere gældende Ret dels ved de ikke faa forte Paatalefrister, som vor Lovgivning har forestrevet for visse Slags Fordringer, dels ogsaa ved tyve Aars Forældelsen. Ved Siden af den Regel, at tyve Aars Fristen efter D. L. 5—14—4 afbrydes (s: løber fra nyt af), naar en Paamindeelse har fundet Sted, gælder det nemlig tillige, at Paatale, begyndt — ved Domssag eller paa anden Maade — inden Fristens Udløb, sikrer Kreditor Udgang til under Forsøgningen at faa henholdsvis Dom eller saadan Fyldestgørelse, som Forsøgningen kan staffe ham, uden Hensyn til, at de tyve Aar imidlertid løbe ud. Ganske tilsvarende Regler gælde ogsaa, hvor Spørgsmaalet er om at afværge Indtrædelse af Hævd.

De Ændringer i den gældende Ret, som efter det anførte ere bragte i Forslag,